

Warszawa, dnia 9 sierpnia 2012 r.

BAS-WAL-/1880/12

Pan Poseł

Artur Ostrowski

Klub Poselski

Sojusz Lewicy Demokratycznej

Informacja nt. regulacji prawnych dotyczących zawieszania funkcjonariuszy służb mundurowych podległych ministrowi spraw wewnętrznych w Polsce

I. Przedmiot informacji

Przedmiotem opinii jest udzielenie informacji dotyczącej rozwiązań ustawowych regulujących zawieszenie funkcjonariuszy służb mundurowych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

II. Regulacje ustawowe dotyczące zawieszenie funkcjonariuszy służb mundurowych podległych ministrowi spraw wewnętrznych

Minister Spraw Wewnętrznych sprawuje nadzór nad Komendantem Głównym Policji, Komendantem Głównym Straży Granicznej oraz Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych oraz nad Biurem Ochrony Rządu na podstawie ustawy z 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (t.j. Dz. U. z 2004, Nr 163, poz. 1712 z późn. zm.).

Policja

Regulacje prawne dotyczące służby w policji zawarte są w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o policji (t.j. Dz. U. z 2011, Nr 287, poz. 1687 z późn. zm.) Zawieszenie policjanta w czynnościach służbowych zostało uregulowane w art. 39 ww. ustawy.

Art. 39. 1. Policjanta zawiesza się w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego - na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

2. Policjanta można zawiesić w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby - na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć do czasu ukończenia postępowania karnego.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb zawieszania policjanta w czynnościach służbowych przez przełożonych, uwzględniając organy uprawnione do zawieszania policjanta w czynnościach służbowych, tryb zaskarżania decyzji o zawieszeniu oraz przypadki uchylania lub wygaśnięcia decyzji o zawieszeniu policjanta w czynnościach służbowych przed ukończeniem postępowania karnego.

Straż Graniczna

Regulacje prawne dotyczące służby w Straży Granicznej zawarte są w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (t.j. Dz. U. z 2011, Nr 116, poz. 675 z późn. zm.) Zawieszenie funkcjonariusza Straży Granicznej w czynnościach służbowych zostało uregulowane w art. 43 ww. ustawy.

Art. 43. 1. Funkcjonariusza zawiesza się w czynnościach służbowych na okres nie dłuższy niż 3 miesiące w razie jego tymczasowego aresztowania lub wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe umyślne. Jeżeli okres tymczasowego aresztowania jest dłuższy niż 3 miesiące, zawieszenie ulega z mocy prawa przedłużeniu do czasu zakończenia tymczasowego aresztowania.

2. Funkcjonariusza można zawiesić w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego albo przestępstwo skarbowe nieumyślne lub postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby - na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć do czasu ukończenia postępowania karnego.

3a. Wniesienie odwołania od decyzji o zawieszeniu w czynnościach służbowych lub o jego przedłużeniu nie wstrzymuje wykonania tych decyzji.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb zawieszania funkcjonariuszy w czynnościach służbowych, uwzględniając położonych właściwych do zawieszania funkcjonariuszy w czynnościach służbowych, sposób wnoszenia odwołań oraz terminy ich rozpatrywania.

Państwowa Straż Pożarna

Regulacje prawne dotyczące służby w Państwowej Straży Pożarnej zawarte są w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j. Dz. U. z 2009, Nr 12, poz. 68 z późn. zm.) Zawieszenie funkcjonariusza Państwowej Straży Pożarnej w czynnościach służbowych zostało uregulowane w art. 39 ww. ustawy.

Art. 39. 1. Strażaka zawiesza się w czynnościach służbowych, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe umyślne.

2. Strażaka można zawiesić w czynnościach służbowych, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o

przestępstwo nieumyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe nieumyślne albo postępowania dyscyplinarne, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć do czasu uzyskania prawomocnego wyroku sądu, chyba że zawieszenie nastąpiło z powodu wszczęcia postępowania dyscyplinarne.

4. Wniesienie odwołania od zawieszenia w czynnościach służbowych albo jego przedłużenia nie wstrzymuje wykonania decyzji o zawieszeniu lub przedłużeniu okresu zawieszenia.

Biurow Ochrony Rządu

Regulacje prawne dotyczące służby w Biurze Ochrony Rządu zawarte są w ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (t.j. Dz. U. z 2004, Nr 163, poz. 1712 z późn. zm.) Zawieszenie funkcjonariusza Biura Ochrony Rządu w czynnościach służbowych zostało uregulowane w art. 33 ww. ustawy.

Art. 33. 1. Funkcjonariusza zawiesza się w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

2. Funkcjonariusza można zawiesić w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego o przestępstwo nieumyślne ścigane z oskarżenia publicznego oraz postępowania dyscyplinarne, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć do czasu ukończenia postępowania karnego.

4. Funkcjonariusza zawiesza w czynnościach służbowych Szef BOR. Od decyzji o zawieszeniu przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych w terminie 7 dni od dnia doręczenia. Złożenie odwołania nie wstrzymuje decyzji o zawieszeniu.

5. Funkcjonariusza zawieszony w czynnościach służbowych odsuwa się od pełnienia obowiązków służbowych oraz odbiera się mu legitymację służbową, broń służbową i identyfikator służbowy BOR.

III. Podsumowanie

Z powyższych regulacji wynika, że policjant, funkcjonariusz Straży Granicznej, strażak, funkcjonariusz BOR może być zawieszony w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo. W przypadku policjanta ustawodawca przewidział, że jest to przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego. Ponadto policjanta można zawiesić w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby. Przesłanką zawieszenia w czynnościach służbowych funkcjonariusza Straży Granicznej jest wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe umyślne. Ponadto funkcjonariusza Straży Granicznej można zawiesić w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby. W przypadku funkcjonariusza Państwowej Straży Pożarnej ustawodawca przewidział, że jest to przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe umyślne. Ponadto strażaka można zawiesić w czynnościach służbowych, w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo nieumyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe nieumyślne albo postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby. W przypadku funkcjonariusza BOR ustawodawca przewidział, że jest to przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego. Ponadto funkcjonariusza BOR można zawiesić w czynnościach służbowych, w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo nieumyślne ścigane z oskarżenia publicznego oraz postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby.

W przypadku funkcjonariusza Straży Granicznej wprowadzono jako przesłankę zawieszenia tymczasowe aresztowanie. Jest on zawieszany się w czynnościach służbowych na okres nie dłuższy niż 3 miesiące w razie tymczasowego aresztowania. Jeżeli okres tymczasowego aresztowania jest dłuższy niż 3 miesiące, zawieszenie ulega z mocy prawa przedłużeniu do czasu zakończenia tymczasowego aresztowania.

We wszystkich przypadkach funkcjonariusza zawiesza się na czas nie dłuższy niż 3 miesiące. Ustawodawca przewidział, że w odniesieniu do policjanta, funkcjonariusza Straży Granicznej oraz funkcjonariusza BOR w szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć do czasu ukończenia postępowania karnego. W przypadku strażaka w szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć do czasu uzyskania prawomocnego wyroku sądu, chyba że zawieszenie nastąpiło z powodu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Autor .

dr hab. Magdalena Szczepańska

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Deskryptory Bazy REX: policja, Straż Graniczna, straż pożarna, Biuro Ochrony Rządu